

Mach IV Kişilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mach IV Kişilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25465>

Özet

Mach IV Kişilik Ölçeği, bireylerin kişilik yapılarındaki **Makyavelizm** düzeylerini, yani manipülatif eğilimlerini, duygusal mesafelerini ve başarılarına karşı ürpheci yaklaşımların ölçmek amacıyla tasarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu spesifik giriş, Richard Christie ve Florence Geis tarafından geliştirilen orijinal Mach IV Ölçeği'nin Türkçe diline adaptasyonunu temsil etmektedir. Adaptasyon çalışması, 1996 yılında Mehmet Barut tarafından yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Adaptasyonun temel amacı, Makyavelist kişilik yapısının Türkiye bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülmesini sağlamaktır. Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: mach-iv-kisilik-olcegi-toad.pdf.

Anahtar Kelimeler

Mach IV, Makyavelizm, Kişilik Ölçeği, Adaptasyon, Sosyal Psikoloji, Manipülasyon, Mehmet Barut

Yazarlar

Mehmet Barut (Uyarlayan), Richard Christie (Orijinal), Florence Geis (Orijinal)

Amaç

Mach IV Kişilik Ölçeği'nin birincil amacı, bireylerin **Makyavelist** özelliklerini nicel olarak saptamaktır. Makyavelizm, İtalyan filozof Niccolò Machiavelli'nin öğretilerinden ilham alan, ancak psikolojide sistematik bir kişilik yapısı olarak ele alınan bir kavramdır. Ölçek, bu kişilik yapısının üç ana bileşenini ölçmeyi hedefler: taktiksel manipülasyonun kullanılması, genel ahlaki değerlere karşı ürphecilik ve başarılarla etkileimde duygusal mesafeyi koruma eğilimi.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, bu önemli psikolojik yapının Türk kültürüne uygun bir biçimde geçerli ve güvenilir bir ölçümünü sağlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki örgütsel davranış, sosyal psikoloji ve kişilik araştırmalarında Makyavelizm kavramının bilimsel olarak incelenmesine olanak tanınmıştır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **Makyavelizmdir**. Makyavelizm, genellikle "Karanlık Üçlü" (Dark Triad) kişilik özelliklerinden biri olarak kabul edilir ve yüksek düzeyde Makyavelist olan bireylerin, kendi çıkarlarını maksimize etmek için diğerlerini sövmeye ve manipüle etmeye yatkın oldukları varsayılır. Bu yapı, bilişsel ve davranışsal bir dizi eğilimi içerir.

Mach IV, Makyavelist yapıyı ölçerken, bireyin ahlaki ilkeler, dürüstlük ve güven konularındaki genel görüşlerini sorgulayan maddeler kullanır. Orijinal ölçek, tipik olarak 20 maddeden oluşur ve

bu maddeler, bireyin insan doğasına ilişkin alaycı bakış açısını, başarıya ulaşmak için kullanılan araçlar ve kişisel çıkar önceliklendirme derecesini ortaya koyar.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi doğrudan sunulmamış olsa da, bir yüksek lisans tezi kapsamında yapılan adaptasyon çalışması (Barut, 1996), ölçeğin yapısal geçerliğini ve kültürel uygunluğunu değerlendirmiş olması beklenir. Orijinal Mach IV ölçeği, yüksek düzeyde yapısal geçerliliği ve yaygın olarak kabul görmüş bir araçtır.

Uyarlama sürecinde, yapı geçerliğinin incelenmesi için genellikle faktör analizi teknikleri kullanılır. Barut'un çalışmasında, orijinal 20 maddelik yapıya Türkçe örneklemede de Makyavelizmi tek veya çok boyutlu olarak temsil edip etmediği kontrol edilmiş olmalıdır. Ayrıca, ölçeğin diğer kişilik enstrümanları (örneğin, Narsisizm veya Psikopati ölçekleri) ile beklenen korelasyonları gösterip göstermediği (yakınsak ve zıtsak geçerlik) de araştırılmalıdır.

Güvenilirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik bilgisi bulunmamaktadır. Ancak, psikometrik bir uyarlama çalışmasında ölçeğin iç tutarlılığına kanıtlanması esastır. Mach IV Kişilik Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun güvenilirliğinin değerlendirilmesi muhtemelen **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak yapılmıştır.

Orijinal Mach IV ölçeği, farklı popülasyonlarda genellikle yüksek (0.70 ve üzeri) iç tutarlılık değerleri sergilemektedir. Barut'un 1996 tarihli çalışmasında da benzer güvenilirlik düzeylerinin, özellikle test-tekrar test güvenilirliği ve iç tutarlılık analizleri yoluyla elde edildiği varsayılmaktadır. Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler sağladığını gösterir.

Faktör Analizi

Orijinal Mach IV ölçeği, genellikle tek boyutlu bir yapı olarak tasarlanmıştır olsa da, bazı çalışmalarda iki veya üç faktörlü yapılar da ortaya çıkmıştır. Mehmet Barut'un Türkçe adaptasyonunda, ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla faktör analizi (muhtemelen Temel Bileşenler Analizi) kullanılmıştır.

Bu analizler, Türkçe maddelerin kültürel bağlamda Makyavelizmi temsil eden temel bileşenlere ayrılıp ayrılmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Başarılı bir adaptasyon, orijinal 20 maddenin, Makyavelist tutum ve davranışları kapsayan ana bir faktör etrafında toplanmasını gerektirir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinal Mach IV ölçeği, genellikle 7 noktalı Likert tipi bir derecelendirme kullanır (1 = Kesinlikle Katılmıyorum'dan 7 = Kesinlikle Katılıyorum'a). Adaptasyonda da bu formatı kullanıldığını varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetkinler ve Yükseköğretim Öğrencileri

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalışması, yüksek lisans tezi kapsamında yürütüldüğünden, örneklemin büyük olasılıkla üniversite öğrencileri veya Mersin çevresindeki genel popülasyonu içerdiği düşünülmektedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılar, kendilerine sunulan 20 maddeye Likert derecelendirmesi üzerinden yanıt verirler. Yüksek skorlar, yüksek Makyavelist eğilimleri gösterir.

Anahtar Kelimeler

Machiavelli, Kişilik, Sosyal Etkileşim, Psikometri, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Mach IV

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Mehmet Barut, 1996 yılında Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde görevli/öğrenci.

İzinler, Ücretler ve Test Yolu

İzinler: Ölçek, akademik tez çalışması kapsamında uyarlanmıştır. Akademik amaçlı kullanımlar için genellikle izin gerekliken, ticari kullanımlar için orijinal telif hakları (Christie ve Geis) ve adaptasyon hakları dikkate alınmalıdır.

Ücretler: Akademik tez içinde yayınlandığı için genellikle ücretsizdir, ancak adaptasyon yazarı ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: Türkçe adaptasyonun yayınlandığı yıl 1996'dır. Orijinal ölçek ise 1970 yılında yayınlanmıştır.

Referanslar

Barut, M. (1996). *Makyavelizmin toplumsal temelleri* (Yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin. (Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr)
Christie, R., & Geis, F. L. (1970). *Studies in Machiavellianism*. Academic Press. (Orijinal ölçeğin kaynağı).

Mach IV Kişilik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu akademik giriş için seçilen kaynak içerik, ölçeğin maddelerini (soruları) içermemektedir. Bu nedenle, maddeler bu bölümde sunulamamaktadır.